

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๐๘๐๒/๕๕

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๑๖ มกราคม ๒๕๖๘

เรื่อง ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการลงนามและเข้าเป็นภาคีความตกลงภายใต้อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเลเกี่ยวกับการอนุรักษ์และการใช้อย่างยั่งยืนซึ่งความหลากหลายทางชีวภาพทางทะเลในพื้นที่นอกเขตอำนาจรัฐ (Agreement under the United Nations Convention on the Law of the Sea on the Conservation and Sustainable Use of Marine Biological Diversity of Areas beyond National Jurisdiction: BBNJ)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๙๙๕ ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอให้กระทรวงการต่างประเทศชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีในประเด็นเกี่ยวกับการลงนามและเข้าเป็นภาคีความตกลงภายใต้อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเลเกี่ยวกับการอนุรักษ์และการใช้อย่างยั่งยืนซึ่งความหลากหลายทางชีวภาพทางทะเลในพื้นที่นอกเขตอำนาจรัฐ (Agreement under the United Nations Convention on the Law of the Sea on the Conservation and Sustainable Use of Marine Biological Diversity of Areas beyond National Jurisdiction: BBNJ) ตามความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียน ดังนี้

๑. ปัจจุบัน สหประชาชาติอยู่ระหว่างระยะเวลาเปิดให้ลงนามความตกลง BBNJ จนถึงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๘ ซึ่งยังไม่มีผลใช้บังคับจนกว่าพ้นระยะเวลา ๑๒๐ วันหลังจากมีการยื่นสัตยาบันสารเห็นชอบ สารยอมรับ หรือภาคยานุวัติสารครบ ๖๐ ฉบับ กรณีนี้จึงเป็นความตกลงที่กำหนดขั้นตอนการลงนามและขั้นตอนการแสดงเจตนาให้มีผลผูกพันแยกออกจากกัน กระทรวงการต่างประเทศจึงเสนอเรื่องให้คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบการลงนามความตกลงฯ และขอให้คณะรัฐมนตรีเสนอความเห็นชอบไปยังรัฐสภาในคราวเดียวกัน ทั้งนี้ เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ กำหนดแนวปฏิบัติสำหรับกรณีทำหนังสือสัญญาที่มีขั้นตอนการลงนามและขั้นตอนการแสดงเจตนาให้มีผลผูกพันแยกออกจากกัน

ทั้งนี้ หากคณะรัฐมนตรีเห็นชอบการลงนามในความตกลงฯ ตามที่กระทรวงการต่างประเทศเสนอ การลงนามในความตกลงดังกล่าวจะยังไม่ก่อให้เกิดผลผูกพันประเทศไทยหรือข้อผูกพันทางการเงินใด ๆ ตามความตกลงฯ จนกว่าประเทศไทยจะได้แสดงเจตนาให้ความตกลงฯ มีผลผูกพัน ด้วยวิธีการที่กำหนดในข้อ ๖๘ ของความตกลง BBNJ กล่าวคือ โดยวิธีการยื่นสัตยาบันสาร สารเห็นชอบ สารยอมรับ หรือภาคยานุวัติสารต่อเลขาธิการสหประชาชาติ ซึ่งเมื่อประเทศไทยได้ดำเนินการเช่นว่าแล้ว จึงถือว่าประเทศไทยเป็นภาคีความตกลงฯ และมีหน้าที่ปฏิบัติตามพันธกรณีของความตกลง BBNJ

๒. ประเด็นมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ ๒๕๖๐

๒.๑ กระทรวงการต่างประเทศและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันศึกษาและพิจารณาพันธกรณีความตกลง BBNJ ในเบื้องต้น พบว่า หากประเทศไทยลงนามในความตกลงฯ แล้วและจะเข้าเป็นภาคี

/ความตกลง...

ความตกลงดังกล่าวต่อไป จะต้องมีการแก้ไขกฎหมาย หรือออกกฎหมายเพื่อรองรับพันธกรณีบางประการ อาทิ ประเด็นเกี่ยวกับขอบเขตอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลกิจกรรมต่าง ๆ ในพื้นที่ทะเลนอกเขตอำนาจรัฐ (ทะเลหลวง) ซึ่งจะต้องแก้ไขหรือออกกฎหมายในลำดับพระราชบัญญัติและต้องมีการจัดทำพระราชบัญญัติเพื่ออนุวัติการความตกลงฯ ที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา ตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสอง ก่อนที่จะแสดงเจตนาให้มีผลผูกพัน อีกทั้ง หากเมื่อพิจารณาต่อไปและพบว่า ความตกลงดังกล่าวเข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญาเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งเป็นหนังสือสัญญาที่มีผลกระทบอย่างกว้างขวางก็จะต้องดำเนินการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและได้รับการเยียวยา ตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสี่

๒.๒ ในขั้นนี้ การลงนามความตกลง BBNJ ยังไม่ก่อให้เกิดพันธกรณีผูกพันประเทศไทย และไม่ใช้ขั้นตอนการแสดงเจตนาให้ความตกลงฯ มีผลผูกพัน จึงยังไม่จำเป็นต้องดำเนินการตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสี่ อย่างไรก็ดี กระทรวงฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะดำเนินการศึกษาและพิจารณาพันธกรณีของความตกลงฯ ในรายละเอียด และหากได้ข้อสรุปว่า การเข้าเป็นภาคีความตกลง BBNJ เข้าข่ายเป็นการทำหนังสือสัญญาที่จะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา หรือเป็นหนังสืออื่นที่อาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการค้า หรือการลงทุนของประเทศอย่างกว้างขวาง กระทรวงการต่างประเทศจะประสานงานกับคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติและผลการดำเนินการที่เกี่ยวข้องต่อรัฐสภาเพื่อให้ความเห็นชอบก่อนเข้าเป็นภาคีความตกลงฯ ในลำดับต่อไป

๓. ประเด็นมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

เมื่อความตกลง BBNJ มีผลใช้บังคับ ที่ประชุมสมัชชาภาคี (Conference of Parties) ซึ่งจะมีขึ้นภายใน ๑ ปี หลังความตกลงมีผลใช้บังคับ จะมีอำนาจตัดสินใจเกี่ยวกับการกำหนดรูปแบบและกลไกทางการเงินภายใต้ความตกลงฯ ในรายละเอียด รวมถึงจำนวนค่าบำรุงประจำปีที่รัฐภาคีจะต้องชำระ (assessed contribution) จึงยังไม่มีข้อสรุปแน่ชัดเกี่ยวกับภาระทางการเงินของประเทศไทยที่จะเกิดขึ้นจากการเข้าเป็นภาคีความตกลงฯ โดยกระทรวงการต่างประเทศจะติดตามประเด็นที่เกี่ยวข้องกับภาระทางการเงินของรัฐภาคีอย่างใกล้ชิด เพื่อนำมาพิจารณาประกอบการพิจารณาจัดทำข้อมูลตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ในชั้นแสดงเจตนาให้มีผลผูกพันในอนาคตต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายมาริช เสงี่ยมพงษ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย

กองกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๑๐๑๕ (ณ ที่ ๐ ๘๕ ๔๙๑ ๘๓๓๒)

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๓๐